

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 7. Vtrum consensus metu extorius sufficiat ad matrimonium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

accedente copula affectu maritali, etiam ante cōpletam conditionem, transfret in matrimonium: vt apertè colligitur ex duobus Capitulis citatis.

75
Contrahēs
cum cōsan-
guinea si
Papa dis-
pensauerit.

Petes: Si quis contrahens cum consanguinea in quarto gradu, dicat: Contraho tecum ex nunc si Papa dispensauerit: vtrum postea conditione posita sit factum matrimonium, sine nouo consensu?

Respondeo: Probabilius videri esse matrimonium, modò expresse inter illos conuenerit, vt posita conditione censeantur absolute consensisse de presenti. Hanc sententiam docent plerique Lurisperiti citati à Couarruua p. 2. c. 3. num. 8. in principio. Addit autem Couarruuias esse hanc sententiam necessariò consequentem ex opinione Canonistarum. Et probari potest ratione supra facta ex alijs contractibus.

Dices Primò: Ista persona sunt inhabiles ad contrahendum matrimonium; ac proinde earum consensus non cadit in debitam materiam.

Respondeo: Etsi illa persona sint inhabiles ad contrahendum absolute, non tamen sunt inhabiles ad contrahendum conditionatè: sicuti filiusfamilias etsi sit inhabilis ad donandum absolute, non tamen est inhabilis ad donandum sub conditione, v. g. si parens consenserit: quo consensu posito donatio est valida sine noua actione. Ergo pari modo hic. Eadem est ratio in votis conditionatis, etiam si sint contra Iura: vt si Religiosus voueat longam aliquam peregrinationem contra regulam; tamè sub conditione, si Papa vel superior consenserit.

Dices Secundò: Conditio quam illi adiungunt est contra Ius: nam non est in potestate contrahentium, & ceteri debet impossibilis. Ob hanc rationem, quidam putant ne quidem sponsalia nasci ex tali contractu, aduentu conditionis. Ita Siluester Verbo *Matrimonium*. 3. q. 9. & Dominicus Soto dist. 29. q. 2. art. 1.

Respondeo: Conditio tunc non censetur impossibilis, quando Princeps solet eam concedere. Vnde cū Papa solet dispensare in 3. & 4. gradu, censetur hæc conditio possibilis.

Adde tamen: Etsi hæc sententia videatur probabilior & verior, tamen in praxi sequendum est id quod est securius; præsertim quando sine difficultate fieri potest. Vnde qui sub talibus conditionibus contraxissent, omnino inducendi sunt, vt posita conditione rursus contrahant.

DVBIVM VII.

Vtrum consensus metu extortus sufficiat ad Matrimonium?

76
Respondeo, Non sufficere; sed huiusmodi metum irritum reddere Matrimonium, si sit metus cadens in virum constantem, & ad extorquendum consensum iniquè incussus. Patet Capitulo, *Cum locum*, & Cap. *Consultationi*, de Sponsalibus.

Tria requisita vt metus cadens in constantem virum, reddat irritum matrimonium.

Notandum est Primò: Metum cadentem in constantem virum, esse metum grauis mali, qui prudentè virū meritò permoueat, v. g. ad matrimonium, tanquā ad minus malum. Talis est Primò: Metus mortis vel mutilationis. Secundò: seruitutis, verberum atrocium, longi exilij, longi carceris. Tertiò: amissionis status honorifici, iniquè nsa-

mia Iuris, amissionis omnium bonorum vel maioris partis, excommunicationis iniusta & difficultis sublatu. Quartò: Omnis metus, qui respectiue grauis meritò ceteri queat, quod prudens arbitrabitur. Quod enim est grauis metus puellæ, vel adoleſcenti, vel seni, non est grauis viro robusto & animoso. Vide Couarruuiā 2. parte cap. 3. §. 4. & Nauarrum cap. 22. nu. 51.

Notandum Secundò: Hunc metum debere esse incussum ad consensum eliciendū. Si enim aliunde proueniat, non irritat Matrimonium: vt si metu mortis ex tempestate concepto contrahas cum concubina, vel emittas votum Religionis, firmum est.

Notandum Tertiò: Hunc metum debere esse incussum iniquè, saltem respectu huius finis. Nam si iuste incutitur, non irritat Matrimonium: vt si quis per excommunicationem cogatur contrahere Matrimonium, vel quia sponsalia iurauit, vel propter copulam sub promissione matrimonij obtentam. Item si lex sit, vt qui virginem vitiauit, illam ducat, potest compelli etiā sub pœna mortis. Nec obstat, quod ait Couarruuias 2. parte, cap. 3. §. 5. nu. 7. metum irritare Matrimonium, etsi is, qui cogitur, metus causam dederit: quia fieri potest, vt quis causam dederit, & tamen iniuste cogatur; quia non cogitur ab eo cuius est compellere: vt si parens inuentum adoleſcentem cum filia, cogat contrahere (habetur casus iste in Cap. *Veniens*) alioqui minitans accusationem. Quamuis enim possit eum accusare absolute, non tamen potest minari accusationem eo fine vt consensum extorqueat: vnde hic metus est iniuste incussus respectu huius finis. Et sic intellige Cap. *Veniens*, 2. de Sponsalibus.

DVBIVM VIII.

Vtrum Matrimonium graui metu contractum, sit irritum Iure diuino naturali, an solum Ecclesiastico?

77
Q Vidam putant matrimonium graui metu contractum, esse irritum Iure diuino naturali. Ita Scotus dist. 29. ar. 2. Couarruuias 2. parte, cap. 3. §. 5. nu. 6. & infinat Nauarrus cap. 22. nu. 51. Ratio est; quia talis consensus metu extortus non est liber: matrimonium autem liberū consensum postulat. Ex quo fundamento Nauarrus censet, etiam Matrimonium, quod leui metu contractum est, esse irritum coram Deo, si metus iste contractui verè causam dederit; quod tamen in foro externo non præsumitur.

Sed communior sententia est, solum Iure Ecclesiastico irritum esse huiusmodi matrimonium. Ita Durandus dist. 29. qu. 2. Palud. ibidem q. 1. art. 2. Maior ibidem qu. 1. Sotus ibid. q. 1. ar. 3. & alij.

Respondeo & Dico Primò: Matrimonium ex graui metu contractum non est irritum præcisè defectu libertatis. Probat: quia contractus ex metu graui absolute est liber; nam per opus extali metu profectum possumus mereri & peccare: ergo non deest libertas Iure naturæ necessaria. Confir. ex Matrimonio contracto metu mortis in tempestate, vel instante prælio; vbi non est maior libertas, quàm si metus ad id esset incussus; æquè enim inuit facit.

Dico